

ΓΑΜΟΣ ΣΤΑ ΚΥΘΗΡΑ

— Χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ.κ. Γεροθέου, τελέσθησαν την 17ην Σεπτεμβρίου εις την εκκλησίαν της 'Ιερᾶς Μονῆς τῆς 'Αγίας 'Ελένης, οἱ γάμοι τοῦ κ. Γεωργίου 'Αντωνίου Σαμίου, υπαλλήλου τῆς ΔΕΗ, μετὰ τῆς δίδος 'Αννας 'Ανθίμου Βενέρη, προσφιλούς θυγατρὸς τοῦ αἰδεσμοπατὸς ἐφημερίου τῆς ἐν λόγῳ ἐκκλησίας.

Ἡ ὅλη τελετὴ, ἐπλαισιώθη ἀπὸ

πλήθος συγγενῶν καὶ φίλων τοῦ νεογμοῦ ζεύγους, εἰδικῶς ἐλθόντων πρὸς τοῦτο ἐκ διαφόρων σημείων τῆς Νήσου ἀλλὰ καὶ τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος, ὡς παρὰ νῦν δὲ παρέστη ὁ κ. 'Εμμανουὴλ Κασιμάτης.

Εἰς τοὺς νεονύμους, εὐχόμεθα βίον ἀνέφελον, εἰς δὲ τοὺς γονεῖς αὐτῶν, νὰ μακροημερεύσουν καὶ νὰ χαίρουν τὰ παιδιὰ τους.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

— Ἡ κ. Χρ. Μπαβέα, θυγάτηρ τοῦ 'Αντιπροέδρου τοῦ Τριφυλλείου 'Ιδρύματος κ. Κων)νου Λουράντου, ἔτεκεν αἰσίως εἰς 'Αθήνας, θῆλυ.

ΓΑΜΟΙ

— Θεόδωρος Παπαχριστόπουλος - 'Αννα Εὐαγγ. Διακοπούλου, ἐνυμφεύθησαν εἰς Σύνδεϊ.

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

— 'Ανεχώρησαν διὰ Βοστώνης Η.Π.Α. ὁ κ. Δημήτριος 'Αθανασίου μετὰ τῆς συζύγου του Βιολέττας, τὸ γένος Βενέρη, πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν τριῶν ἐγκατεστημένων τέκνων των.

— 'Ανεχώρησαν δι' Αὐστραλίαν ὁ κ. 'Ιωάν. Λουράντης - Πιέρρος, Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Λιβαδίου, πρὸς ἐπίσκεψιν συγγενῶν καὶ φίλων.

— 'Ανεχώρησαν ἐπιστρέφον εἰς Η.Π.Α. ὁ κ. Κωνσταντῖνος Κασμάτης μετὰ τῆς συζύγου του Κούλας, τέως Πρόεδρος τῆς Κυθηραϊκῆς 'Αδελφότητος Νέας 'Τόκης.

— 'Ανεχώρησαν δι' Αὐστραλίαν ὁ κ. Τάσος Νοταρᾶς.

— 'Ομοίως ἀνεχώρησαν ἐπιστρέφον εἰς Αὐστραλίαν, ὁ κ. 'Ιωάννης Σπ. Τζάννης, μετὰ 18μηνον παραμονὴν εἰς Ἑλλάδα καὶ Εὐρώπην.

ΘΑΝΑΤΟΙ

— Εἰς Τραβασαριάνικα ἡ Μαρία Θ. Τραβασάρου, ἐτῶν 80.

— Εἰς 'Αγιον 'Ηλίαν ὁ 'Ιωάννης Τζάννης ἢ Ζαφειρᾶς, ἐτῶν 85.

— Εἰς Αὐστραλίαν ὁ Μηνᾶς Γεωργίου Λιανὸς - Κολατῆς.

— Εἰς Ποταμὸν ὁ 'Αργέμης 'Αδαμόπουλος, ἐτῶν 70, ἀρτοποιός.

— Εἰς Πειραιᾶ, ἡ 'Ελένη 'Αναστάση Γεωργοπούλου - Περγέτη, ἐτῶν 98, ὁ γένος Χλентζου. Κατόπιν διατυπωθείσης, πρὸ τοῦ θανάτου τῆς ἐπιθυμίας, ἡ σορὸς τῆς μετεφέρθη καὶ ἐτάφη εἰς τὰ Χριστοφοριάνικα.

Ἄς σημειωθῇ ὅτι ἡ θανούσα μέχρι τῶν τελευταίων τῆς στιγμῶν καὶ παρὰ τὸ προχωρημένον τῆς ἡλικίας τῆς, διετήρει πλήρη διαύγειαν πνευματικὴν.

— Εἰς 'Αθήνας καὶ ἐτάφη εἰς τὸ Α' Νεκροταφεῖον, ἡ Μαρίτσα 'Αντων. Στάθι - Καλογερίνη, ἀπὸ τὴν Χώρα. Τὰ τέκνα τῆς Γκόλντυ καὶ Εὐάγγελον 'Αρώνην, 'Ελένην καὶ Βασίλειον Βενέτην, 'Αθανάσιον καὶ 'Ιωάννην Στάθι, θερμῶς συλλυπούμεθα. Β.Π.

— Εἰς 'Αθήνας τὴν 21ην Νοεμβρίου, μετὰ μακρὰν καὶ πολυώδυνον ἀσθένειαν, ἡ Σταματίνα 'Αχιλ. Φραγκοπούλου, τὸ γένος Μανρομάτη, ἐτῶν 70.

Ἐπὶ τῇ παραδείῳ ἀντοχῇ καὶ ὑπομονῇ, παρὰ τὴν ἀσθένειαν καὶ ἀπομονωτικὴν, φιλόθεον καὶ ἀμνηστικὴν. Αἰωνία τῆς ἡ μνήμη. Β.Π.

ΔΩΡΕΑΙ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΟΙΚΟΝ ΕΥΓΗΡΙΑΣ

ΔΩΡΕΑΙ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1978

	Δραχμαί
Δωρεὰ κ. Κωνσταντινίδας καὶ Παναγιώτῃ Ταμιάκῃ εἰς μνήμην τῶν γονέων τους	2.000
Δωρεὰ κ. Θεοδώρου Σούγιαννῃ εἰς μνήμην Βασιλείου Δ. Πετρόχειλου καὶ Θεοδώρου Κονόμου	2.000
Δωρεὰ κ. 'Αλεξάνδρου 'Εμμ. Λαζανά ὑπὲρ τῶν ἀπόρων οἰκοτρόφων	1.000
Δωρεὰ κ. Γρηγορίας Πάνου εἰς μνήμην 'Ιωάννου Πάνου, 25 δολ. 'Αμερ.	891
Δωρεὰ κ. 'Ελένης Κονόμου εἰς μνήμην Σπύρου Κονόμου 50 δολ. 'Αμερ.	1.782
Δωρεὰ Οἰκογ. Γεωργίου Βενάρδου εἰς μνήμην Παναγ. Λευτέρῃ	1.000
Δωρεὰ κ. Σταματῆς Ζαγλανίτῃ εἰς μνήμην Παναγ. Λευτέρῃ	1.000
Δωρεὰ κ. Στάσας Παπαδοπούλου ὑπὲρ τοῦ Γηροκομείου μας	1.000
Δωρεὰ κ. Δημητρίου καὶ 'Αναστασίας Γκοβάτου ὑπὲρ τῶν σκοπῶν τοῦ Γηροκομείου εἰς μνήμην τῆς μητρὸς των Καλλιόπης Γεωργιάδου, τὸ γένος Δ. Φάρου.	3.000
Δωρεὰ κ. Γεωργίου Λευτέρῃ εἰς μνήμην τοῦ πατρὸς του Παναγ. Λευτέρῃ	2.500
Δωρεὰ κ. Παναγιώτου καὶ Αἰκατ. Γεωργ. Λευτέρῃ εἰς μνήμην τοῦ πατρὸς των Παναγ. Λευτέρῃ	1.000

Δωρεαὶ Νοεμβρίου 1978

Δωρεὰ κ. Εὐαγγελίας 'Επ. Ρούσου εἰς μνήμην τοῦ συζύγου τῆς καὶ τῶν γονέων τῆς	δεχ. 10.000
1) Δωρεὰ ἀνονήμου	δεχ. 11.500
2) Δωρεὰ Κας 'Αφροδίτης Κριθάκη εἰς μνήμην υἱοῦ τῆς Μιχαῆλ διὰ γένμα 8.11.78	δεχ. 5.000
3) Δωρεὰ κ. 'Αλεξάνδρου Λαζανά	δεχ. 1.000
4) Δωρεὰ κ. Θεοδ. Βενάρδου εἰς μνήμην 'Ερωφίλης Καψάνῃ δολ. 10	
5) Δωρεὰ 'Α/φῶν Κομπῆ εἰς μνήμην 'Ερωφίλης Καψάνῃ δολ. 10	
6) Δωρεὰ κ. Παν. Φάρου εἰς μνήμην 'Ερωφίλης Καψάνῃ δολ. 10	
7) Δωρεὰ κ. 'Αγρ. Φάρου εἰς μνήμην 'Ερωφίλης Καψάνῃ δολ. 10	
8) Δωρεὰ κ. Παν. Σαμίου εἰς μνήμην 'Ερωφίλης Καψάνῃ δολ. 10	
9) Δωρεὰ κ. Μηνᾶ Σοφίου εἰς μνήμην 'Ερωφίλης Καψάνῃ δολ. 10	
10) Δωρεὰ κ. Στυλ. Βαμβακάρῃ εἰς μνήμην 'Ερωφίλης Καψάνῃ δολ. 10	
11) Δωρεὰ κ. Παν. Καλλιγέρου εἰς μνήμην 'Ερωφίλης Καψάνῃ δολ. 10	
12) Δωρεὰ κ. 'Αγρ. Φάρου εἰς μνήμην Σύλβιας Καψάνῃ δολ. 10	
Δωρεὰ κ. Εὐστρ. Νικολαΐδῃ εἰς μνήμην 'Ερωφίλης Σαμίου ἀπὸ στεφάνου	δεχ. 1.000
Δωρεὰ κ. Σταματῆς Κων. Καρούζου εἰς μνήμην 'Ερωφίλης Σαμίου ἀπὸ στεφάνου	δεχ. 1.000
Δωρεὰ κ. Γεωργ. Κ. Κουρλιμπίνῃ εἰς μνήμην τῆς συζύγου τοῦ 'Ελένης τὸ γένος Παν. Μπαβέα	δεχ. 1.000

Δραχμαί

Δωρεὰ κ. Μαρίας Χ. Σουρῆ τέκνων Μάρθας καὶ Χαρ. Σουρῆ καὶ ἐγγονῶν Παν. Σουρῆ, 'Ελένης Εὐστρατιάδῃ	2.000
Δωρεὰ 'Εμμ. καὶ 'Αγγελικῆς Λουράντου ἀπὸ στεφάνου εἰς μνήμην τῆς νονᾶς των Μαρίττας 'Αντ. Στάθι	2.000
Δωρεὰ κ. 'Ελένης Στάθι εἰς μνήμην τῆς μητρὸς τῆς Σταματῆς	1.000
Δωρεὰ κ. Παναγ. Στάθι εἰς μνήμην τῆς μητρὸς του Σταματῆς	1.000
Δωρεὰ οἰκογενεῖας Ρεβύθῃ εἰς μνήμην Παν. Λευτέρῃ	2.000

Διόρθωσις 'Αρθ. φύλλου 68 - 69
σελ. 2 «Φωνῆς τῶν Κυθήρων».

Δωρεαὶ ὑπὲρ τοῦ Οἴκου Εὐγηρίας μηνὸς Αὐγούστου 1978

Ἡ ἐκ δραχμῶν 2.700 ἢ δολ. 75 γενομένη δωρεὰ Κας Αἰκατερίνης Παν. Καψάνῃ, διορθοῦται ὡς ἑξῆς:

Δωρεὰ οἰκογενεῖας Αἰκατερίνης Παν. Καψάνῃ (Βαλτιμόρη Η. Π.Α.) εἰς μνήμην Ραλλοῦς Κ. Καψάνῃ, Μαρτίνας Ν. Κορωναίου καὶ Νικολάου Κορωναίου.

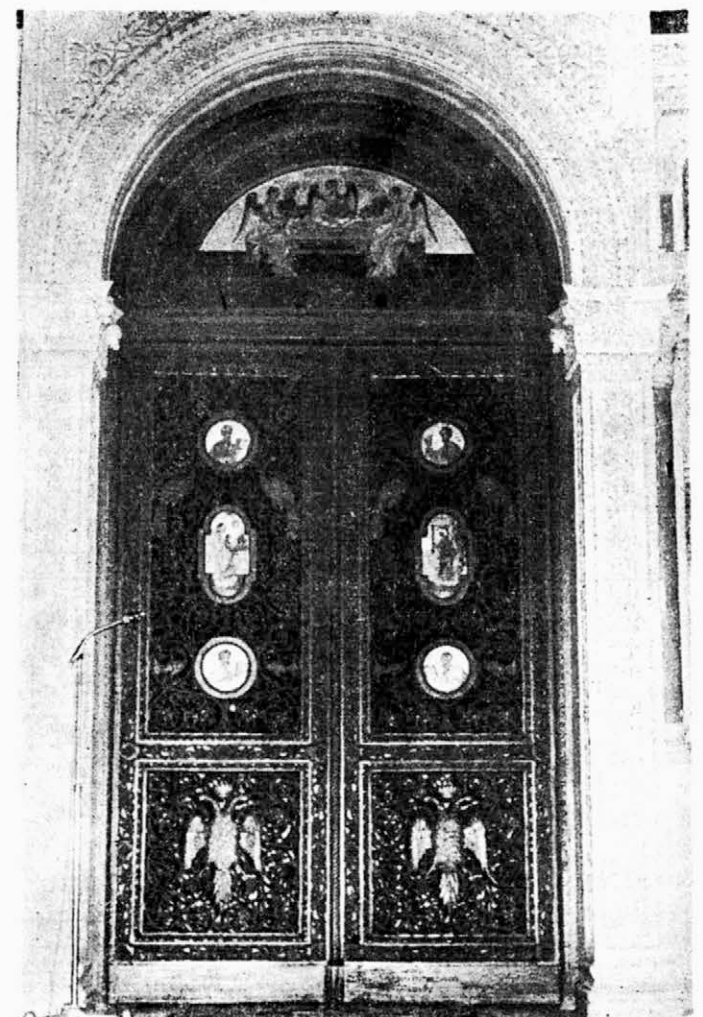
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΣ
ΜΕΓΑΛΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΜΙΚΡΕΣ ΤΙΜΕΣ

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 3 ΑΘΗΝΑΙ 122
ΤΗΛ: 3218 347 - 3244 568

υφασματα
επιπλωσεων
καλυμμάτων
κουρτινες
κεντηματα
λευκα ειδη

ΠΩΛΗΣΙΣ
ΧΟΝΔΡΙΚΗ-ΛΙΑΝΙΚΗ

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΑΣΙΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΩΡΕΑ

Ὁ ἐκλεκτὸς συμπατριώτης μας καὶ φίλος ξυλουργὸς κ. 'Ιωάννης Παυλάκης, ἐκ Φρατσίων, ἐφιλοτέχνησεν ὁ ἴδιος, μετὰ τὴν διακρίνουσαν αὐτὸν καλλιτεχνικὴν εὐαισθησίαν, τὴν κεντρικὴν θύραν τῆς 'Ωραίας Πύλης τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ιερᾶς Μονῆς Μυρτιδίων, ἐκ ξύλου δρυὸς 'Ιαπωνίας.

Πρόκειται περὶ πραγματικοῦ ἔργου τέχνης, Βυζαντινοῦ ρυθμοῦ ἀξίας ἄνω τῶν 150.000 δραχμῶν, τὸ ὁποῖον κοσμεῖ ἤδη τὴν ἐν λόγῳ ἐκκλησίαν.

Τὸ κατεσκευάσεν εἰς μνήμην τῆς μητρὸς του Διαμάντας καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς Σταμάτας Ν. Φατσέα, Καλλιόπης καὶ Δημητρίου Βενέρη.

Ὁ φιλόχριστος αὐτὸς Κυθῆριος, ὑπεσχέθη ὅτι λίαν προσεχῶς θὰ φιλοτεχνήσῃ καὶ τὰς ἐτέρας δύο θύρας αἱ ὁποῖαι χωρίζουν τὸν κυρίως ναὸν ἀπὸ τὸ 'Ιερόν τῆς 'Εκκλησίας.

Ἡ χειρονομία αὐτῆς τοῦ κ. Παυλάκη, τὸν κατατάσσει εἰς τὴν χορείαν τῶν Μεγάλων δωρητῶν καὶ παραδειγματίζει τοὺς μετὰ τὸν ὁποῖον κοσμεῖ ἤδη τὴν ἐν λόγῳ ἐκκλησίαν, ὅσον καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ, σηματοδοτῶν τὴν ἐπιτελεσθῇ ἡ ἀγάπη τῶν ἀνθρώπων μας, γιὰ τὸν τόπον ποὺ γεννᾶται.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

1. Τὸ Δασαρχεῖο Πειραιῶς ἀνακοινώνει ὅτι ἀπὸ τὸ φυτώριόν του στὸν ΑΓΙΟ ΘΕΟΔΩΡΟ 'Αρωμαδικῶν Κυθήρων, διαθέτει ΔΩΡΕΑΝ δασικὰ δενδρύλλια ἢ κτηνοτροφικοὺς θάμνους σὲ ὅποιονδήποτε ἴπηρεσία ἢ κάτοικον τοῦ νηιοῦ ἐνδιαφέρεται νὰ φυτέψῃ τέτοια δενδρύλλια ἢ θάμνους σὲ κτήμα του.

2. Τὰ εἶδη τῶν δασικῶν δενδρυλλίων καὶ θάμνων ποὺ διαθέτει εἶναι:

- Πεύκο (Χαλέπιο, Κουκουναριά, Θαλάσσιο)
 - Κυπαρίσσι (Πλαγιόλαδο, Ὁρθόλαδο)
 - Εὐκαλύπτος
 - Χαρουπιὰ
 - Ἀκανία (Κοινὴ, Κυανόφυλλη)
 - Δενδρώδης Μηδική
3. Προκειμένου νὰ γίνῃ ἡ χορήγηση, ἀρκεῖ ὁ ἐνδιαφερόμενος νὰ κάνει: 1) αἴτηση πρὸς τὸ Δασ. Περ. Γραφεῖο Κυθήρων στὸν Ποταμὸ, ὅπου θὰ λείει:
- Τὸ εἶδος ἢ εἶδη δενδρυλλίων ἢ θάμνων ποὺ θέλει.
 - Τὸν ἀριθμὸ ἀπὸ τὸ καθένα καὶ
 - Μιὰ ὑπεύθυνη δήλωση - βεβαίωση τοῦ Ν. 105)69 ποὺ θὰ δι' λώνει τὰ στοιχεῖα τοῦ κτήματός του (θέση - ἔκταση - ὄρια).
4. Γιὰ ὅποιονδήποτε ἄλλη πληροφορία μπερτεῖ νὰ ἀπευθύνετο στὸν προϊστάμενον τοῦ Δ.Π. Γραφείου Ποταμοῦ Κυθήρων (Τετ. Δασοπ. κ. Στρ. Μοιρασγεντῆ) τὶς ἐργασίμες ἡμέρες καὶ ὥρες (8.00' π.μ. - 2.00' μ.μ.).

ΠΡΟΣΟΧΗ

Τὸ γραφεῖον Κτηματικῶν Ἐπαχειρήσεων τοῦ Κυθηρίου
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ ΣΠ. ΦΑΤΣΕΑ

Βασ. Φρειδερίκης 4 - Ἡλιούπολις - Ἀθήναι

τηλ. 99.14.953 καὶ 99.19.663

ἀναλαμβάνει τὴν ἀγορὰν καὶ πώλησιν τῶν ἀκινήτων σὺν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Νήσου μετὰ τοὺς καλύτερους ὁρους. Πρακτορεῖον εἰς Ποταμὸν: Γ. ΧΕΙΡΑΚΗ τηλ. 33.369

ΕΠΙΠΛΟΠΟΙΕΙΟΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Σ. ΦΑΤΣΕΑ

ΕΙΣ ΑΡΩΝΙΑΔΙΚΑ

ΕΙΔΙΚΕΤΜΕΝΟΝ ΕΙΣ ΚΡΕΒΒΑΤΟΚΑΜΑΡΕΣ

ΚΑΙ ΕΠΙΠΛΑ ΤΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Λογοτεχνική "Φωνή,"

ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ

Εικόνες από τον παραθερισμό στο νησί

Από τον Βίκτωρα Πανάρετο

Ο Πάνος Φύλλης, στις ανά την Ελλάδα υπηρεσιακές του περιόδους, δεν έχανε ποτέ την ευκαιρία να φάει και να έρευνά κάθε τι που μπορούσε να έχει σχέση με την πατρίδα γη. Έτσι, κατορθώσε να ανακαλύψει σε 'Αρχεια της Ζακύνθου και της Κρήτης, γεγονότα και πράξεις αναφερόμενες σε Κυθήριους, τους οποίους με πολλή επιμέλεια και ιστορική κεττάζε και παραδίδει από των σελών της «ΦΩΝΗΣ» εις τους μεταγενεστέρους έρευνήτας και μελετητάς της ιστορίας του Νησιού μας.

2. Ηράκλειο Κρήτης: (Οι παρακάτω πληροφορίες μου διόθηκαν από τον κ. Νικόλαο Σταυριανίδη, τουρκολόγο, μεταφραστή στο 'Αρχειό 'Ηρακλείου, το 1968).
α. COHA = Τόσσα, ADASI = Κύθηρα. (Περιγραφή της Τούρκικης, τόμος 2ος).
β. Το 1641, ο 'Ενετικός στόλος, ένεφανίσθη εις τα ύδατα της Κρήτης, όπου έγινε και μικρή άψιμαχία. Τότε, ο 'Ιωάννης Μαχαιριώτης, (ο πατέρας του φίλου των 'Ενετών), βλέποντας τον 'Ενετικό στόλο πίστεψε ότι έκινε το έναντιον των Τούρκων της Κρήτης και κατέφυγε σ' αυτόν βοηθώντας τους 'Ενετούς, οι οποίοι όμως έκτε λούσαν «παραπληντικές κινήσεις» στην Κρήτη, ενώ χτυπούσαν τη Χίο. Έκτοτε ο Μαχαιριώτης κατέφυγε εις Κύθηρα όπου και παρέμεινε.
γ. Γεράσιμος Μαχαιριώτης. 'Επίσκο

πος Ρεθύμνης. 1977. 'Η μήτρα του, ανεπίγραφος, εύσκατος στον κάθε δριγκύ ναό Ρεθύμνης.
δ. Το 1672, με την άλωση του 'Ηρακλείου, ο αρχισυνάγωγος 'Ιμπραήμ 'Αγάς, αγοράζει μίαν οικία εις θέσιν 'Αγ. Γεωργίου Τρουλωτού, ευρισκομένην εις Πύλην Χανίων, από 'Ιωάννην Κασσιμάτην, Κυθήριον.

1. Ζακύνθος: 'Από το φίλο διδύμο πώλη στην πόλη της Ζακύνθου κ. Ι. Χρυσόπουλο, που έχει στα χέρια του χειρόγραφο κώδικα από Συμβολαιογραφικά 'Αρχεια κα ιδιόφωτες άλλες Πράξεις της Ζακύνθου — το 'Αρχειοφυλάκιό της, όπως είναι γνωστό, έχει και — πήραμε τα εξής Τσιριγώτικα ονόματα:

1. Μόρμωρης Φραγκιάς 1665.
2. Μαλάνος Γεράσιμος 1653.
3. Πετρόχειλος Μάρκος 1651.
4. Οικογένεια Κοντούης, από Κύθηρα, Συμβολαιογράφος Κ. Νοβάκος.
5. Οικογένεια Κουλουμπή, από Κύθηρα, Συμβολαιογράφος Κ. Νοβάκος.
6. Οικογένεια Καθοδεβίλα, από Κύθηρα, Συμβολαιογράφος Κ. Νοβάκος.
7. Οικογένεια Κραμπουτζάνη, από Κύθηρα, Συμβολαιογράφος Κ. Νοβάκος.

8. Κλάδος 'Ιωάννης, ευγενής εκ Κυθήρων. 'Απέθανε εν Ζακύνθω την 9.6.1801 και εις Λουρέντιαν. 'Η σύζυγός του, το γένος Κασσιμάτη, έζητσε δι' αναφοράς της να μεταφερθούν τα όσα της εις 'Αγιον Γεώργι

Γράφει ο ΠΑΝΟΣ ΦΥΛΛΗΣ

ον Κόμουτου (:) .

9. Κονόμος Λεός εκ Κυθήρων. 1702.

Συμβ) φος: Γ. Συρίγος.

10. Μασέλας Παύλος εκ Κυθήρων.

Συμβ) φος Ρουκάνης σελ. 149.

11. Δασκαλάκης Γεώργιος. 1661.

Συμβ) φος: Γ. Ρούσος σελ. 93.

12. Καλιανέος (παρώνυμον: Κόνζας). 1785. Συμβ) φος: Λαμπέκος σελ. 66.

13. Καλέρης Νικήτας. 1653. Συμβ) φος: 'Αντ. Ρούσος σελ. 39.

14. Καλόγερος Κ. 1633. Συμβ) φος: 'Αντ. Ρούσος σελ. 121.

15. Καλοδοκίας Βασ. εκ Κυθήρων. 1683. Συμβ) φος: Κ. Νοβάκος σελ. 70.

16. Κασσιμάτης 'Ιωάννης εκ Κυθήρων. 1643. Συμβ) φος: Κ. Μιστορίδης σελ. 97.

17. 'Ασιώτης 'Ιωάννης εκ Κυθήρων. 1672. Συμβ) φος: Ι. Ρούσος σελ. 8.

18. Βλαντής Λιός εκ Κυθήρων. 1646. Συμβ) φος: Α. Ρούσος σελ. 80.

19. Γρεγκές εκ Κυθήρων. 1735. Συμβ) φος: Λιγάρης σελ. 12.

20. 'Ασιώτης εκ Κυθήρων. Συμβ) φος: Κ. Νοβάκος σελ. 38.

Σημειώσεις: α. 'Αρβανιτάκης Διονύσιος. 1805. 'Εφθασ εις Κύθηρα ως νέος Πρίγκιπας (:) .

β. Κατελάνος Διονύσιος. 'Αρχιεπίσκοπος Κυθήρων. Συμβ) φος: Δ. Μονταίνος σελ. 47.

γ. Οι παραπάνω πληροφορίες μου δοθήκανε το 1967.

Μικρή αναφορά στα...

ΤΣΙΡΙΓΩΤΙΚΑ ΞΟΡΚΙΑ

Πλούσια ή λαογραφία του νησιού μας και φτωχά τα ελάχιστα διθλία που καταπνέονται μ' αυτή είναι η γνώμη μας ύστερα από κάποιες προσωπικές αναζητήσεις... Χρειάζεται ακόμη και ένευσισμός για την έπισημονική της μελέτη και καταγραφή, από φυσικά νέους ανθρώπους που να τολμήσουν. Τα Κύθηρα, η ιστορία μας, τους περιμένουν... 'Ο «Έξω — Δίμορος», με κέντρο τον Ποταμό, αποτελεί φωνή και άρχειο λαογραφικής κληρονομιάς αξιοπρόσεκτο. 'Ιδιαίτερα σε θέματα έξωπραγματικά κι' άλλόκοτα... 'Ας τ' αναζητήσουμε.

Οι περιοχές του 'Ορθόλιου, της Θενικίας, του 'Αγιου Λευτέρη είναι μέρη πασιγνώστα στους έξωδημότες. Τα παλαιότερα χρόνια, δηλαδή μεχρι το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, οι περιοχές αυτές εκκαλλιεργόντουσαν συστηματικά, ιδίως για το καλό λάδι και τ' άμυγδαλα. 'Αλλοι είχαν εκεί κι' «άνασταίνες», τα κοπάδια τους, τα «ζώντα ζώα», όπως τα χαρακτηρίζει φίλος συμπατριώτης κι' άλλοι ακόμη και για παραθερισμό στο φημισμένο σιδερόνερο που θα ματουργεί και ζατανώνει....

Έκει όμως ο τσιριγώτης και πιότερο ή τσιριγιώτισσα, είχε ν' αντιμετώπισει, στις σκοτεινές και άσπινες νύχτες, τα στοιχεία και τα δαιμονικά, τις νεράιδες και τα φουοάτα και τα κάθε λογής «ζωπαρμάτα» που έπιδωκανε να πειράζουν, να ταμπήσουν, να τρομοκρατήσουν... Σήμερα φαίνονται άστειοι αυτοί οι φόβοι τότε όμως οι άνθρωποι ήταν διαφορετικοί, πιο εύκολοπιστοι, πιο άπλοοι, πιο άγνοοι... 'Ισως και πιο ευχισμένοι.

Για ν' αντιμετώπισουν τα ζωτικά, υπήρχε ο καλός παπάς με τις λειτούργειες του και — προληπτικά — το ζόρκι: ποίημα κάποτε κατανοητό, κάποτε όχι, πάντοτε όμως ικανό να

κρατήσει μακριά τις κακές έμπροες και «έπισκέψεις».

Πέρα όμως από τα δαιμονικά, οι παλαιοί τσιριγώτες έπρεπε να προφυλαχθούν και από τα επικίνδυνα ζώα σαν τα φίδια, τους σκορπιούς, τις άραχνες κ.λ.π. Τα ζόρκια κάνανε κι' εδώ τη δουλειά τους με ικανοποιητική επιτυχία.

Ο άνθρωπος, ακόμη και της πολιτείας, καθημερινά σκεδόν καλείται ν' αντιμετώπισει την έρμηιά, τη μοναξιά, την αβεβαιότητα. 'Εξω του αλλά περισσότερο μέσα του. 'Η πίστη του στο υπερφυσικό σ' άρες αβέβαιες τον ήρμε, τον σώζει... Δίχως αυτή θα περιπλανιότανε μέσα στο χάος... 'Η 'Επιστήμη φυσικά με τη λογική της προσφέρει τις δικές της αλήθειες που τολμούν να έρευνούν ακόμη και το μυστήριο του θανάτου. Μά τώρα δεν μας άφορα.

Μία καλή συγκριτική μας έμαθε δυο ζόρκια για τη «γυλλού». Ποιά είναι ή γυλλού; Δυστυχώς δεν μπορείς να τον άκούμ και το μυστήριο του θανάτου. Μά τώρα δεν μας άφορα. Μία καλή συγκριτική μας έμαθε δυο ζόρκια για τη «γυλλού». Ποιά είναι ή γυλλού; Δυστυχώς δεν μπορείς να τον άκούμ και το μυστήριο του θανάτου. Μά τώρα δεν μας άφορα.

«'Αν — Γιάννη μου καλέ και τρανέ θυματοργέ! Δέσε και χαλίνωσε κάθε πράγμα πονηρό, τη γυλλού και το θρακνό, το νυχτοπερπατή που τη νύχτα περπατεί και τη μέρα κρύβεται, σκορπίο και σκούλοπετρα, φαλαγγούνα κι' ακονάκι και γυλλού και χαμουρδάκι»

Σκούλοπετρα ονομάζανε τη σαφάνταποδαρούσα και φαλαγγούνα την άραχνη. 'Ακονάκι και χαμουρδάκι είναι εκείνα τα μικρά φιδάκια που συναντούμε κα ιτώρα στους χορταριασμένους δρόμους του Τσιριγίου. Το έπόμενο ζόρκι λεγότανε για ν' αποφύγουν τα κορίτσια που ζευγνυχούσαν στις έξοχες τις «μπαβίλες» και κοκκινίλες που ζαφνικά κι' άνεξήγητα τους παρουσιάζονταν στο ούμα.

«Στρίγγλα, στρίγγλα και γυλλού και κακή έρμιοσιπού, μέτρα τ' άστρα τ' ουρανού και τη θάλασσα ποτήρια και ίτην άμμο ζευγαράκια, κι' άμα τα μετρήσεις όλα έλα εδώ να με πειράξεις!»

Μέχρι να γίνουν όλα τούτα τα «μετρήματα», θάχει κιόλας γημερώσει. 'Ετσι το κορίτσι μας θα γλυτώσει από τις μπαβίλες του πονηρού!

Ίσως θέβαια μερικοί να σκεφθούν διαφορετικά. Μήπως όλα τούτα δεν ήταν παρά προφάσεις για να σκεπαστούν άλλα κοριταίστικα τρελοκαμώματα... 'Ο θεός ξέρει!

ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΚΟΥΛΕΝΤΙΑΝΟΣ

ΤΕΧΝΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΜΗΝΑΣ ΜΑΛΑΚΟΣ - πολιτικός μηχανικός
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑΙ ΑΔΕΙΑΙ - ΕΠΙΒΛΕΨΕΙΣ
ΣΤΑΤΙΚΑΙ & ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ
ΑΠΟΤΥΠΩΣΕΙΣ & ΔΙΑΝΟΜΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ
ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΑΤΘΑΙΡΕΤΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ: ΦΙΛΩΝΟΣ 79 - 81
3ος ΟΡΟΦΟΣ - ΝΑ 34
(ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΝΤΟΣ ΣΤΟΑΣ)
ΤΗΛ. 4122.348

Σε άφάνταστο σημείο χάρκα που είδα στις 23/7 την Κυριακή, το παζάρι του Ποταμού να είναι από το πρώτο γεμάτο κόσμο από όλο το νησί, να μπαίνουν στην Λαριώτισσα ν' ανάβουν το κερί τους (οι 'Ιερείς του Ποταμού πρωτοπρεσβ. κ.κ. Τ. Τσέλος και 'Ηλίας Χανιώτης λειτούργησαν στην 'Αγ. Πελαγία που έόρταζε). 'Η Λαριώτισσα έλαμπε από καθαριότητα από τις προσπάθειες της νεωκόρου.

Δίπλα στο άπλο μνημείο του μακαρίτη και αξέχαστου 'Επισκόπου Καθαρά είδα μερικά κομμάτια μάρμαρα και έμαθα ότι οι εκκλησιαστικοί παράγοντες της Λαριώτισσας θ' έτοιμάσουν νέαν όψη για να τιμήσουν το Μεγάλο 'Εκείνο Κληρικό που όταν χτιζόταν ή Λαριώτισσα, για να δώση το παράδειγμα κουβάλασε μόνος στον ώμο του, το πρώτο πωρί από την 'Αγ. Πελαγία. 'Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι δεν υπήρχε τότε ο άμαξιτός δρόμος Ποταμού — 'Αγίας Πελαγίας, αλλά το έφερε μέσω του Βύθουλα, που περνούσε τότε ο γαιθουρόδρομος. 'Εκεί στο παζάρι άκουσα έπαινετικά λόγια για το Γεροκομείο με τις δραστήριες επιτηρές με έπικεφαλής της τοπικής 'Επιτροπής τον δραστήριο και εύγενη κ. Γιώργο Κομπνό, για όλο το προσωπικό, και ιδιαίτερα για την κ. Τούλα 'Εμμ. Ζαντίτη που με την καλωσύνη και προθυμία της άγαπήθηκε πολύ από τους γέροντες του 'Ιδρύματος. 'Επίσης καλά λόγια για τους τελευταίους γιατρούς του Νοσοκομείου κ. Δέδεν και το ζευγος Μαριάτου και τον άγροτικό κ. Γιάννη Καλογριδν.

Μία μέρα πηγαίνοντας στη Φυρή να κάμω το μπάνιο μου στο νησάκι με τη γυναίκα μου έλαψα τρία δενδρα, άρμυρίκια, έξω από την παλιά 'Αγία Πελαγία, που γκρεμίστηκε στην κατοχή από μία νάρκη. Ρώτησα και μου είπαν πως τα φύτεψε προ 8 χρόνια ο Στρατής που έκτιζε το σπίτι του, που νομίζω πως είναι περισσότερα χρόνια, ήσαν περίπου στο κυματάλασσο. 'Επίσης άρμυρίκια έχει όλη ή παραλία της 'Εμπορικής 'Αγ. Πελαγίας. Κύταξε, λέω, πως μπορεί με μία προσπάθεια να γίνη καταπράσινη όλη ή Παραλία, από πάνω άκριβώς, σκεδόν στη θάλασσα, το καταπράσινο μυστάνι — περιβάλι του Γιώργη Καλογριδν — πατέρα του γιατρού — στο κτήμα του Παναγιώτη Γεωργόπουλου — Χιλκή — γεμάτο καρπούζια γλυκύτατα. Πιο πέρα, στο καλαμίτσι, τα περιβόλια του Γιώργη Καλογριδν — πατέρα του γιατρού — στο κτήμα του Παναγιώτη Γεωργόπουλου — Χιλκή — γεμάτο καρπούζια γλυκύτατα. Πιο πέρα, στο καλαμίτσι, τα περιβόλια του Γιώργη Καλογριδν — πατέρα του γιατρού — στο κτήμα του Παναγιώτη Γεωργόπουλου — Χιλκή — γεμάτο καρπούζια γλυκύτατα.

Μία χρονιά από δω και είκοσι χρόνια, στο Καλαμίτσι, είχα θρεί στο Κυματάλασσο να χαροπαλεύει που είχε χάσει τα νερά του, ένα πελώριο φάρι σαν διπλό θώδι. Το κεφάλι του ήταν σαν το θώδι και είχε ένα μάτι, σε μία δσομάδα που ζαπαφάτι, από την Μνήβα τον Πρωτοφάλη, δεν θρρίκα τίποτε άλλο από το κρανίο του σκελετωμένο στην άμμο το έστειλα στο Γυμνάσιο στη χώρα να το φυλάξουν, αν θέλουν.

Από χρόνια στο δρόμο της Φυρής είδα ένα θαυμάσιο θέαμα και το ξα-

ναείδα έφέτος.

Στις 6.30 το πρωί περίπου, στις 21 'Ιουλίου (πανσέληνος) θρέθηκα με τη Νούλη ανάμεσα στα δύο σπία, του Στρατή και του 'Αλιφιέρη. Την ώρα που έβγαине ο ήλιος, θα οίλεσε ή πανσέληνος στη χαράδρα της Γκάλανης.

— Πόσο συγκινήθηκα στο παζάρι του Ποταμού που είδα τόσους ήλι, κιωμένα να τριγυρίζουν και να καιρετιούνται, μα και άρκετους νεώτερους που άλλους γνώριζα και άλλους όχι, ύστερα από δώδεκα χρόνια άπουσίας μου απ' τον Ποταμό. Τον Κυριακό τον Τριφύλλη πάνω από 90, τον 'Ηρακλή τον Τσιταλία που κοντέβει τα 90, το θόδωρο το Σάμιο — Μαραγκό — από τα 'Αλοϊάνικα 89, τον παπά Γιάννη Λευτέρη — Μπουρνάζο 87 με την πρεσβυτέρα του, τον Ευθύμιο Γερούτσικο 82, τον 'Αντώνη Μαυρομάτη από 'Αγ. 'Αναστασία 91, είδα το Γρηγόρη το Βουλετή του Πασόκ, τον ευγενέστατο Τάσο Τριφύλλη και αν θυμάμαι καλά, αν έπισης άγαπητό λογοτέχνη Διονύση Κουλεντιανό με τη γυναίκα του Τούλα. Είδα να πουλούν τις νοστιμότητες ντομάτες τους ο Μήτσος Ολάσκας, ο Μήτσος Χλέντζος, το τη Λυγία, φάβα κατακάθαρη από τα Μπτάτα τυρί και άθότυρο του Λαδιού από τη Φρσώ Γιαννακούλου και άλλους, μυζήθρα φρέσκια της σκυιάς από τον Τάσο Σκαρπαθίτη, αλάτι κατακάθαρο από το Γιώργη Καλινίκο, παξιμάδι του νερού από του Χρυσάφιτη καθώς και ψωμί χωριάτικο της πλάκας από τον ίδιο. Για την έλευθερία στο παζάρι του Ποταμού, άκουσα να μου μιλούν με μεγάλη άγάπη, συμπάθεια και σεβασμό προς το Μητροπολίτη μας κ. 'Ιερόθεο καθώς και για τη μεγάλη κοσμοσυρροή που χάρις σε κείνον δημιουργήθηκε έφέτος και πέρσει στο πανηγύρι του 'Αγ. Θεοδώρου Προστάτου της νήσου. Πέρασε και από τα διολία στην πλατεία του 'Αγιου που χόρευαν και τους έδωσε ένα πεντακοσάριο, και άρκετά άλλα δείγματα για την ανιδιοτέλειά του, που δεν δείχνει καθόλου φιλοχρήματος.

Η 'Αγία Πελαγία δεν σταμάτα να γεμίζει από νεόκτιστα σπία ιδίως τώρα τελευταία. Πρέπει να ζαναπνευθίσω τον πρώτο παράγοντα, το μακαρίτη Παναγιώτη Κορωναίο — Πουλάκη — και μετά το Γιάννη Μεγαλοκονόμο — Κανονόγιαννη — και τον ιδρυτή του «Νέου Κόσμου» Πολυχρόνη και 'Αλίκη Μανέα. Δεν ξεύρω αν έχω γράψει μία ιστορία του πατέρα του, Μανεδόγιργη. Είχαν πάει με τον πατέρα του Γιώργη του Μπέη στο Πρασονήσι να... κουνίσουν λίγο τη θάλασσα (φράσις του άγαπητού μου Σωτήρη), όταν τελείωσε... το κούνημα μάζεψαν τα φάρια του άφρου, είδαν όμως στον πάτο της θάλασσας και άλλα άρκετά. Τότε, θυτά ο Μανεδόγιργης, με το καλάθι και άρχισε να το γεμίζει, σε μία στιγμή θάλεπει ένα σκούλοφαρο σε δύο μέτρα άπόσταση, να καταβροχθίζει κι' εκείνο φάρια, δεν σταμάτησε ούτε γκιάτσε, όταν βγήκε στον άφρο με το καλάθι, του λείει ο Μπέης: θρέ Γιώργη σου φώναζα να βγής γιατί είδα το σκούλοφαρο μα δεν άκουγες, άκουσε Γιώργη: άπό τη μία μεριά μάζευα εγώ κι' άπό την άλλη έτρωγε ο «μπαρλοκος».

Από τα ζημερώματα της Κυριακής 23 'Ιουλίου φοβεροί βοριάδες και ίουρτσούνα στην 'Αγ. Πελαγία μέχρι και 28/7 και συνεχίζεται ή θάλασσα όχι μόνο είναι φουρτουνιασμένη, αλλά και γεμάτη άμμο και φύκια, έύλα κ.λ.π. που δεν σε άφινει να εύχαριστηθής ένα μπάνιο ζήτση να θρούμε αυτοκίνητο να πάμε στον 'Αγ. Λευτέρη ή στη Δίπορο, στις

δυο θαυμάσιες παραλίες του πίσω γυαλού. Δεν πάει αυτοκίνητο λόγω των δρόμων έστω και αν δεν φθάνουν ως κάτω. Έμαθα ότι ο Πρόεδρος Λογοθετιάνων προχωρεί ένα δρόμο προς τον 'Αγ. Λευτέρη, αλλά δεν με λειπήθηκε καλά ή διαδρομή, ένας άλλος δρόμος που άρχισε ο Μπουμπούλης, Μουλλός, σταμάτησε γιατί του φέρνουν έμπόδια. Έχει άρχισει παλαιότερα από το Νεκροταφ. Ποταμού και είχε φθάσει μέχρι του Λούρη στον Καρβουνόλακο. Έάν γίνει ένας τέτοιος δρόμος μεγάλης πιθανότητας πρόδου άνοιγνται για τις 3 Κοινοότητες Καραβά, Ποταμού, Λογοθετιάνικων. Θά άξιοποιηθί άμέσως όλη αυτή ή περιοχή γιατί αυτοί των καλών κόλπων (Δίπορος, 'Αγ. Λευτέρης), έτοι αναλόγως με τους καιρούς που φυσάνε θα χρησιμοποιούνται και οι 'Ανατολικές και οι δυτικές παραλίες. Προβλέπω μεγάλη και αυτόματη άνοδο κινήσεως, συνιστώ τα συμφέροντα ή οι εύγισμοι να μη γίνονται έμπόδιον των δυνατοτήτων της αναπτύξεως του νησιού όταν γίνη ένας δρόμος προς τις πίσω παραλίες να είναι θέβαιοι ότι όλες οι Κοινοότητες του νησιού θα ή φελήσων και όχι μόνον Καραβάς — Ποταμός — Λογοθετιάνικα. 'Επίσης το ύψ' άρ. 1 τουριστικό μέρος της νήσου, ή νεκρούπολη του Κάστρου, της Παλινόκρας που το 1537 ο άρχικουρσάρος Χαϊρεντίν Μπαρμπάρσας σκόρπισε το θάνατο και έξάλειψε κάθε ίκνος ζωής, μένει άγνωστη σε μεγάλο μέρος του πληθυσμού του νησιού, αυτό το φρικτό θέαμα, κι' αυτό γιατί, ο χωματόδρομος που υπάρχει για τα αυτοκίνητα έχει σε μερικά μέρη χαλάσει κάπως και χρειάζεται ένα μικρό ζύσιμο με μαχαίρι μολυντόζας και μερικά μικρή έπιχωμάτωση.

Στις 28/7 από την 'Αγ. Πελαγία έστειλα μία παρέα ζένων τουριστών με το αυτοκίνητο τους και κατόρθωσαν και έφθασαν. Έμειναν τατάληκτοι από το θέαμα.

Ένα άλλο έργο μεγάλης προσπάθειας όμως είναι ένας παραλιακός δρόμος από πλατέα άμμο μέχρι Διακόφτι και μέχρι Καφάλη μέσω Παλινόπολης, Κομπονάδα, Βλυκάδας, Φυρής άμμου νοτίων Κυθήρων και Βρουλέας και μία και φθάσαμε εδώ, θά συνιστούσα στους άνα τον κόσμο πατριώτες να είναι συνδεδεμένοι και των δυο έφημεριδων, της «Φωνής των Κυθήρων» και της «Παγκρητικής» να αγοράσουν επίσης και τους τρεις νέους χάρτες της νήσου του 'Εσερμαν, του Νίκου Πετράκη και του Τάσου έτσι, θά δρεθούν πιο κοντά στα άγαπημένα μας χώματα που γεννηθήκαμε και στα προβλήματά τους. Από τις σπλές της «Φωνής» θά περάσουν προσεχώς οι γνώμες διαφόρων Κυθηρίων για τα προβλήματα της Νήσου και τις προτεινόμενες λύσεις.

Ένα άλλο ζήτημα της νήσου είναι οι άνιατοι γέροντες της νήσου που δεν μπορούν να πάνε στο Γεροκομείο ή στο νοσοκομείο και χρειάζεται να γίνη ένα ειδικό ίδρυμα. Έμαθα ότι ένα παρόμοιο σκέδιο έχει στο νού του ο Μητροπολίτης μας. Θά ήταν φρόνιμο να το μελετήσουν οι Πρόεδροι και τα συμβόλια των Κοινοτήτων της Νήσου σε συνεδριάσεις που πρέπει να κάνουν έστω μία φορά το μήνα. Άνεδαίνοντες ή κατεβαίνοντας από Ποταμό προς 'Αγ. Πελαγία θαύμασα την άνάπτυξη των δένδρων στα κρητήρια που φύτεψαν το 1960 — 65 σε συνεργασία οι Μητροπολίτες Μελέτιος, Γεώργιος Κόκομα και Δασονόμος Ζερλεντές. Χαίρεσαι να τα βλέπεις.

Πότε με τους βοριάδες, τα μελέτεια και τη «ρεστία» δε μπόρεσα ακόμη να θρώ μία μπανάνα να άσπρίσω τον «άσπρο δρόμο». Λυπήθη-

ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΟΙΚΙΑΣ
5611.198

